

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia **6 kwietnia 2017 roku** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy E. N. na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 112.694,89 złotych, co dało wskaźnik podstawy wymiaru na poziomie 76,60 %. Do obliczenia kapitału początkowego ZUS przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych tj. z lat 1977 – 1998. Do ustalenia kapitału początkowego nie uwzględnił zarobków wnioskodawczynie uzyskanych w okresie od 22 października 1988 roku do 31 maja 1990 roku z tytułu pracy jako agent, gdyż przedłożone umowy, aneksy i kalkulacje nie stanowią środka dowodowego na potwierdzenie osiąganych dochodów.

(decyzja k 28 pliku akt ZUS)

W dniu 2 maja 2017 roku E. N. odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o uwzględnienie w podstawie wymiaru kapitału początkowego okresu pracy na umowę agencyjną, powołując się na orzecznictwo sądowe, przy przyjęciu jako podstawy wymiaru składek kwotę odpowiadającą 60 % przeciętnego wynagrodzenia .

(odwołanie k 2-3 akt VIII U 983/17)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 19 maja 2017 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że wnioskodawczynie nie udokumentowała faktu wysokości uzyskanego w spornym okresie wynagrodzenia, natomiast sporny okres został uwzględniony jako okres składkowy.

(odpowiedź na odwołanie k 4 akt VIII U 983/17)

Decyzją z dnia **10 kwietnia 2017 roku** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30 marca 2017 r., przyznał E. N. emeryturę od dnia 1 marca 2017 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Ustalono:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 265245,63 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – 388557,53 zł
- średnie dalsze trwanie życia – 238,10 miesięcy,

Wysokość emerytury zgodnie z art. 26 ustawy wynosi 2745,92 zł .

(decyzja – k. 26 akt ZUS) .

W dniu 2 maja 2017 roku E. N. odwołała się od powyższej decyzji, wnosząc o uwzględnienie w podstawie wymiaru emerytury okresu pracy na umowę agencyjną, przy przyjęciu jako podstawy wymiaru składek kwotę odpowiadającą 60 % przeciętnego wynagrodzenia.

(odwołanie k 2-3)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 19 maja 2017 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując że wnioskodawczynie nie udokumentowała faktu wysokości uzyskanego w spornym okresie wynagrodzenia, natomiast sporny okres został uwzględniony jako okres składkowy.

(odpowiedź na odwołanie k 4)

Postanowieniem z dnia 25 maja 2017 r sprawy z obu odwołań zostały połączone do wspólnego rozstrzygnięcia.

(postanowienie – k. 7 akt VIII U 983/17)

Na rozprawie w dniu 17 listopada 2017 r wnioskodawczyni nie kwestionowała wyliczenia organu rentowego. Poprała odwołanie zgodnie z treścią tego wyliczenia. (e – prot. z dnia 17.11.2017 r 00:00:38)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. N. urodzona (...), w dniu 12 lutego 2003 roku wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Ł. o ustalenie kapitału początkowego.

(w niosek k 1 pliku akt ZUS)

Pierwszą decyzją w tym przedmiocie z dnia 4 lipca 2003 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Ł. ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 107.392,56 złotych, co dało wskaźnik podstawy wymiaru na poziomie 71,93 %. Do obliczenie kapitału początkowego ZUS przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych tj. z lat 1977 – 1998, informując że w celu ewentualnego ponownego przeliczenia wartości kapitału początkowego należy przedłożyć zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu , zaświadczenie z archiwum bądź karty wynagrodzeń z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) w S. za okres 22.10.1988 – 31.05.1990.

(decyzja k 22 - 25 pliku akt ZUS)

W dniu 30 marca 2017 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę

(wniosek, k 1 pliku akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 6 kwietnia 2017 r organ rentowy z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego.

(decyzja – k. 28 akt ZUS)

W okresie od 22 października 1988 roku do 31 maja 1990 roku E. N. pracowała jako agent sklepu, w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o prowadzenie na warunkach zlecenia punktu sprzedaży detalicznej za wynagrodzeniem według kalkulacji finansowej 125400 zł, podlegającej ubezpieczeniu w ZUS.

(świadcstwo pracy – k. 7 akt ZUS, kserokopie: zgłoszenie – k. 10 akt ZUS, aneks nr (...) – k. 11, umowa – k. 12 akt ZUS, aneks nr (...) – k. 18, kalkulacja finansowa – k. 8,22,23 akt ZUS, aneks nr 2 akt ZUS, aneks nr 3 akt ZUS,)

Wysokość kapitału początkowego E. N. - przy założeniu, iż w spornym okresie od 22 października 1988 roku do 8 lutego 1990 roku osiągała dochód w wysokości minimalnego wynagrodzenia oraz w okresie od dnia 9 lutego 1990 r do 31 maja 1990 r dochód odpowiadający 60 % przeciętnego wynagrodzenia - wynosi 113135,88 złotych, a wskaźnik podstawy wymiaru obliczony z lat 1977-1998 stanowi 77,18 %. W konsekwencji wysokość emerytury na dzień 1 marca 2017 r wynosi 2752,30 zł

(pismo k.97 akt sprawy)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył co następuje :

Odwołania są uzasadnione.

Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1383) Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b.

Zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 26 ustawy Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2.

Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3.

Zgodnie z art. 173 ustawy dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r.

Drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

Trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a. Kapitał początkowy ewidencjonowany jest na koncie ubezpieczonego.

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kapitał początkowy nie może ulec obniżeniu.

Zgodnie art. 174 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

Staż ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 8, określa się w pełnych latach, z tym że jeżeli ubezpieczony ma więcej niż 6 miesięcy tego stażu ponad pełne lata, staż ten zaokrągla się w górę.

Staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Zgodnie z art. 175 ustawy ubezpieczeni oraz płatnicy składek zobowiązani są do przekazywania Zakładowi, w terminie i trybie ustalonym przez organ rentowy, dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego nie później niż do dnia 31 grudnia 2006 r. Przepisy art. 115 ust. 1-3, art. 116 ust. 5, art. 117, 121, 122 ust. 1, art. 123 9 , 124 i 125 stosuje się odpowiednio.

Płatnicy składek są zobowiązani do skompletowania dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego dla ubezpieczonych, za których przekazują do Zakładu imienne raporty miesięczne, a następnie przekazania tej dokumentacji na żądanie organu rentowego i w terminie wyznaczonym przez ten organ.

Dla osób, które nie pozostają w ubezpieczeniu, kapitał początkowy ustala się na ich udokumentowany wniosek.

Ustalenie kapitału początkowego następuje w formie decyzji organu rentowego. Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie kapitału początkowego w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki odwoławcze określone w odrębnych przepisach.

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Zgodnie z art. 114 prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Jeżeli prawo do świadczeń lub ich wysokość ustalono orzeczeniem organu odwoławczego, organ rentowy na podstawie dowodów lub okoliczności, o których mowa w ust. 1:

- 1) wydaje we własnym zakresie decyzję przyznającą prawo do świadczeń lub podwyższającą ich wysokość;
- 2) występuje do organu odwoławczego z wnioskiem o wznowienie postępowania przed tym organem, gdy z przedłożonych dowodów lub ujawnionych okoliczności wynika, że prawo do świadczeń nie istnieje lub że świadczenia przysługują w niższej wysokości; z wnioskiem tym organ rentowy może wystąpić w każdym czasie;
- 3) wstrzymuje wypłatę świadczeń w całości lub części, jeżeli emeryt lub rencista korzystał ze świadczeń na podstawie nieprawdziwych dokumentów lub zeznań albo w innych wypadkach złej woli.

W efekcie wznowienia postępowania w trybie art. 114 zapada jedna decyzja merytoryczna, która nie musi uchylać poprzedniej decyzji – wystarczy, że zawiera nowe rozstrzygnięcie co do istoty ./tak SA w Łodzi w wyroku z dnia 25 września 2013 r . III AUa 1750/12/.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 5 marca 2015 r o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS /Dz. U. 2015 poz. 552/ w sprawach , w których organ rentowy ustalił kapitał początkowy z uwzględnieniem przepisów art. 174 ustawy, o której mowa w art. 1(ustawa z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z FUS, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie niniejszej ustawy, kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, a jeżeli osoba uprawniona nie wystąpi z takim wnioskiem – przy obliczaniu emerytury na zasadach określonych w art. 26 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla emeryta.

Zgodnie z art. 15. Ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty , za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 16 przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 117 ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

Przypadające po dniu wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz dane o podstawie wymiaru składek i wysokości wpłaconych składek podlegają uwzględnieniu na podstawie informacji zarejestrowanych na koncie ubezpieczonego.

Do ustalania podstawy wymiaru świadczeń przyjmuje się zarobki objęte obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Oznacza to zatem, że przyjmuje się te składniki wynagrodzenia, które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, obowiązujących w danym okresie, podlegały składce na to ubezpieczenie.

Aby merytorycznie ustosunkować się do treści odwołań warto przytoczyć na wstępie akty prawne, które regulowały kwestie ubezpieczenia z tytułu umowy agencyjnej oraz wysokości składek z tegoż tytułu w spornym okresie.

Wnioskodawczyni, co jest w sprawie bezsporne, gdyż okres ten został zaliczony przez ZUS jako składkowy, wykonywała umowę agencyjną w okresie od 22 października 1988 roku do 31 maja 1990 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, co wynika z treści załączonego świadectwa pracy (rubryka dotycząca wymiaru czasu pracy podlegała uzupełnieniu w przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy). Kwestią sporną pozostawała kwestia wysokości osiąganego w tym czasie wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

W spornym okresie w stosunku do agentów wykonujących prace na rzecz jednostek uspołecznionych zastosowanie znajdowały przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 45, poz. 232)

W tym czasie obowiązywały także dwa rozporządzenia wykonawcze Rady Ministrów:

- z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie wykonywania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia (Dz. U. 1975 nr 46 poz. 250)

- z dnia 29 stycznia 1990 roku w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. nr 7, poz. 41 ze zm.), które weszło w życie w dniu 9 lutego 1990 r.

Od dnia 17 maja 1982 r., tj. do daty wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1982 r. zmieniającego wymienione wyżej rozporządzenie (Dz. U. Nr 13, poz. 102) doszło do zmiany dotychczasowej treści § 3 rozporządzenia z dnia 31 grudnia 1975 r., a nadto dodano § 3a. W myśl § 3a rozporządzenia (obowiązującego od 17 maja 1982 r.) jeżeli czas pracy określony w umowie odpowiadał co najmniej pełnemu wymiarowi czasu pracy obowiązującego pracowników jednostki gospodarki uspołecznionej podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie, ustalona stosownie do § 2 i § 3 ust. 1, nie mogła być niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej.

Przy ustalaniu podstaw wymiaru składek osób wykonujących pracę na rzecz jednostek uspołecznionych na podstawie umów agencyjnych z okresu obowiązywania § 3a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie wykonywania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 46, poz. 250 ze zm.), przepis art. 15 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), winno się stosować przez analogię./tak SA w Łodzi w wyroku z dnia 23 października 2013 r, III AUa 3/13, Lex nr 1416048/

Zatem podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne skarżącej w okresie 22.10. 1988 r. do 8 lutego 1990 r. nie mogła być niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia, gdyż ze świadectwa pracy wystawionego dla wnioskodawczyni wynika, że jej wymiar czasu pracy odpowiadał co najmniej pełnemu wymiarowi czasu pracy. Według druku tego

świadczenia rubrykę dotyczącą wymiaru czasu pracy wypełniało się tylko w przypadkach zatrudnienia w niepełnym wymiarze.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 a ustawy emerytalnej, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Mając na uwadze, że według § 3a wskazanego rozporządzenia podstawa wymiaru składki ajenta, który wykonywał pracę w wymiarze odpowiadającym pełnemu etatowi nie mogła być niższa od najniższego wynagrodzenia, to nie ulega wątpliwości, że norma wynikająca z art. 15 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS może mieć tutaj odpowiednie zastosowanie.

Zatem za okres od 22.10.1988 r do 8.02.1990 r należało przyjąć, wobec braku innych dowodów dających podstawę do ustalenia faktycznej wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej, najniższe wynagrodzenie jako podstawę wymiaru składek.

Zgodnie natomiast z § 22 rozporządzenia z dnia 29.01.1990 r, w spornym okresie -od 9 lutego 1990 r podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz osób z nimi współpracujących stanowił, z zastrzeżeniem ust.2, dochód bieżąco zadeklarowany przez jednostkę gospodarki społecznej za zgodą osoby, która zawarła umowę, nie niższy jednak od kwoty odpowiadającej 60% przeciętnego wynagrodzenia i nie wyższy od dochodu zadeklarowanego za poprzedni miesiąc więcej niż o 50%.

Tym samym zawsze najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób wykonujących pracę w oparciu o umowę agencyjną (agencyjną) stanowiła w powyższym okresie kwota odpowiadająca 60% przeciętnego wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że w okresie obowiązywania ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (t. j. Dz. U z 1995, nr 65, poz. 333 ze zm.), gdy nie ma możliwości ustalenia podstawy wymiaru składek w okresie trwania umowy agencyjnej lub zlecenia, a fakt jej realizacji nie budzi wątpliwości, za podstawę wymiaru składek należy przyjąć kwoty, które stanowiły minimalną wartość, jaką strony umowy agencyjnej miały obowiązek regulować, czyli w spornym okresie będzie to kwota odpowiadająca 60% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce społecznej.

Podobne stanowisko zajmuje także Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 października 2012 roku, wydanym w sprawie o sygn.. akt III AUa 2099/11, opublikowanym w LEX nr 1238331.

Zatem za okres od 9.02.1990 r do 31.05.1990 r należało przyjąć, wobec braku innych dowodów dających podstawę do ustalenia faktycznej wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej, 60 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce społecznej jako podstawę wymiaru składek.

Dlatego też Sąd przyjął za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za powyższe okresy wskazane powyżej kwoty i uznał, iż kapitał początkowy E. N. stanowi kwota 113.135,88 złotych, a wskaźnik podstawy wymiaru 77,18% , a w konsekwencji wysokość emerytury – 2752,30 zł, tak jak to obliczył na zlecenie Sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a których to wyliczeń wnioskodawczyni nie kwestionowała.

Z tych wszystkich względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 i 2 sentencji wyroku.